

Z OBSAHU	Pevně stát ve víře. Pastýřský list Mons. Dominika Duky OP	04
	Nadchl mládež pro Krista. Přínos Jana Pavla II. pro pastorační mládež	06
	Kristova snoubenka. Církev zrozená z Kristova probodeného boku	09
	Skutečná reforma zdravotnictví či hra se životem a smrtí?	11

TRADICE OTCŮ

Ze spisů pražského arcibiskupa Jana z Jenštejna (1350–1400)

Vizme společnost hříšníků, číhajících na cestě spravedlivých! Hříšník hříšníkem jen tak nepohrdne, naopak, zloděj se spolčuje s lupičem a zrádce se zrádcem, mluvka má rád žvanila a tyran ukrutníka. I zlí lidé mají totiž své oblíbené, takže se vzájemně milují, a kromě sebe nikoho, nýbrž nepřátelsky napadají ty, kteří nehodlají výt s vlky, ale chtějí bečet s ovce.

Ovečka spásá zelený pažit, ráda pobíhá, požírá vrbov, aniž ublíží květům, a když něco šťavnatého sežere, všechno přežvýká a nalévá se pak mlékem. A pastýři jdou za ní a těší se z ní. A když je vedena na smrt, mlčí. V takové ovci poznáváme našeho Krista, neboť on byl veden jako ovce na porážku, aniž otevřel ústa. A také učedníci a jiní svatí byli posláni jako ovce mezi vlky. Těmto dobrým ovčím divocí a krvelačnickým nepřítelům proti nim svůj opačný způsob života. Vlci se přece nespokojí stejnou potravou, ukládají dokonce ovčím o život a lačnější po jejich krvi a pronásledují je s neutuchající zuřivostí. Jsou přítomni jaloví, zarostlí hrubou srstí, mléko nemají, maso mají smrduté, požírají zdechliny, nepřezývají, stáje nemají, před pastýřem prchají.

I lidé bývají vlky, krutostí vlky dokonce předčí a lstivostí překonávají sebesilnější šelmy. Nad všechny šelmy jsou mocné šelmy lidské, neboť strojí úklady duši i tělu: ubližují duši spravedlivých, protože jim špatně radí a zavádějí je na scestí bludu, ubíjejí duši závistí, radí se, jak pomoci někomu na smrt, a posléze hubí i tělo nebo o jeho záhubě rozhodují.

Stejně jako nemůže zůstat beránek mezi vlky nedotčený, není si jist ani spravedlivý mezi hříšníky. Hříšník totiž usiluje spravedlivému o život nejrůznějšími intrikami, výslechy, léčkami, trýzněním, vražděním.

Socha sv. Jana Nepomuckého na Karlově mostě. Foto: Flickr, Tobias Apps

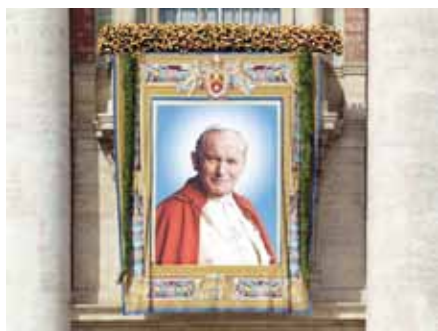
Věrnost pravdě

V těchto dnech slavíme svátek svatého Jana Nepomuckého, světce, který nejvíce proslavil naši zemi a náš národ, o čemž svědčí jeho četné sochy a obrazy nejen v Evropě, ale i na celém světě. Můžeme se ptát, co vlastně učinil? V době krize, která vznikla mezi Církví a tehdejším panovníkem Václavem IV., se postavil na stranu pravdy a spravedlnosti, i když věděl, že za to zaplatí svým životem. Existuje také i druhá verze, která mluví o tom, že byl umučen králem, protože nechtěl vyrazit zpovědní tajemství. Ať je to tak nebo tak, zůstává pravdou, že byl statečný, neuhnul před výhrůžkami a raději dal svůj život, než aby zradil Krista a jeho Církev.

Jako každý světec tak i Jan Nepomucký má být pro nás příkladem a povzbuzením, jak sami máme jednat, abychom naplnili naše poslání zde na zemi, stali se svatými a tím dosáhli nebe. Nestačí totiž jen mluvit o světcích a oslavovat je, ale je třeba inspirovat se jejich příkladem a jed-

nat podobně jako oni. V současné době, obdobně jako za časů svatého Jana, prožíváme velikou krizi. Po období totality, kdy jsme byli nuceni klanět se Leninovi, Marxovi a Engelsovi, došlo k rychlému zvratu a výměně této modly za modlu rekreačního sexu. Mnozí z těch, kteří se klaněli dřívějším vzorům, začali po pádu komunismu uctívat modlu novou, která jim může opět zajistit moc a slávu. Běda však těm, kteří se jí neklanějí. To jsou nepřátelé ne už dělnické třídy, ale lidstva, demokracie a pokroku. Jsou to netolerantní jedinci, maloměstáci s fašizujícími tendencemi a homofobové. Nová ideologie, která byla vytvořena na podporu této modly, už nevidí v sexualitě její základní cíl: zrození nového jedinca a reprodukci obyvatelstva. Dle této ideologie podporované mocnými tohoto světa je hlavním cílem sexuality jen tělesná rozkoš, o níž lze usilovat i deviantními způsoby. Cena,

Dokončení na str. 2.

Beatifikační obraz Jana Pavla II.
Foto: wiadomosci.dziennik.pl

Více než milion lidí na beatifikaci Jana Pavla II.

V neděli 1. května papež Benedikt XVI. prohlásil svého předchůdce na Svatém stolci Jana Pavla II. blahoslaveným. Beatifikační liturgii sledovali věřící na čtrnácti velkoplošných obrazovkách rozmístěných v různých částech města. Podle římské policie přesáhl počet jejích účastníků jeden milion. Zaplnili náměstí, celou ulici Via della Conciliazione i postranní ulice v okruhu 500 metrů i další lokality: okolí Andělského hradu, Piazza del Risorgimento, Circo Massimo a náměstí u papežských bazilik.

Beatifikace se účastnili zástupci královských rodin Španělska, Velké Británie, Belgie, Lucemburska, Lichtenštejnska; prezidenti Itálie, Polska, Slovenska, Estonska, Albánie, Makedonie, Černé Hory, Mexika, Hondurasu, Konga, Kamerunu, Zimbabwe a Toga; viceprezidenti Brazílie, Panamy a Angoly; předsedové vlád Itálie, Německa, Francie, Maďarska, Litvy, Malty, Monaka a Chorvatska a další předsedové parlamentů a ministři z celkem 86 zemí. A samozřejmě velvyslanci všech ostatních zemí majících diplomatické vztahy se Svatým stolcem.

Českou republiku reprezentoval místopředseda vlády Karel Schwarzenberg. Z Čech, Moravy a Slezska přijelo asi tisíc poutníků v čele s pražským arcibiskupem Dominikem Dukou, a dále olomouckým arcibiskupem Janem Graubnerem a plzeňským biskupem Františkem Radkovským.

„Blahořečení Jana Pavla II. je výzvou pro dnešní svět, který se topí v nejistotě a ztratil smysl pro pravdu,“ řekl arcibiskup Dominik Duka. „Jan Pavel II. přispěl k obnově svobody člověka a lidské důstojnosti v celém jejím rozměru, člověka nejenom jako živočicha, ale jako Božího tvora.“

RaVat

Benedikt XVI.: Hájit svobodu náboženství je aktuální

Na počátku náboženské svobody stojí západní kultura, hluboce zakořeněná v křesťanství. Benedikt XVI. to vyzdvihl v poselství k účastníkům 17. plenárního zasedání Papežské akademie sociálních věd, které se konalo ve dnech 29. 4. – 3. 5. ve Vatikánu. Jeho tématem byla náboženská svoboda v dnešním světě.

Papež v poselství připomíná, že křesťanská kultura Západu nadále podporuje ústavně garantovanou svobodu vyznání a kultu, které se dnes těší mnoho národů. Zejména zkušenost s ateistickými režimy 20. století, které tuto svobodu systematicky popíraly, vedla v roce 1948 k jejímu zahrnutí do Všeobecné deklarace lidských práv. Toto základní právo člověka je dnes jistými ideologiemi znovu ohrožováno, proto je jeho obrana a podpora v naší době aktuální – píše Benedikt XVI. Připomíná, že koncept „svobody náboženství“ vytvořil už na přelomu 2. a 3. století křesťanský spisovatel Tertulián, když zdůrazňoval, že náboženství nepřipouští vnucování. Druhý vatikánský koncil pak poukázal na nutnost ochrany této svobody v rámci občanského práva.

Svatý stolec stále apeluje na uznání tohoto základního lidského práva všemi státy a také na ochranu náboženských menšin, napsal Benedikt XVI. v poselství účastníkům plenárního zasedání Papežské akademie sociálních věd.

RaVat

Dokončení ze str. 1

kerou platíme, je ovšem příliš velká. Modla požívá své ctitele, ale i nevinné oběti. Přes třicet nemocí přenášených pohlavním stykem ničí radost ze života a také životy samé milionů lidí. Další miliony nenarozených dětí jsou vražděny v lůně svých matek. Mladé dívky umírají na následky hormonální antikoncepce. Rodiny se rozpadají. Děti jsou vychovávané ulicí. Celé národy mizí z povrchu země. Sexuální morálka byla zaměněna za techniku navlékání kondomů a poučení o antikoncepci a potratech. Evropskými městy se valí pochody homosexuálů, kteří se chlubí tím, za co by se měli stydět. Sdělovací prostředky jsou zaplaveny pornografií, která má získávat nové ctitele pro tento novodobý idol. To však ještě nestačí, a proto je třeba, aby už na základní škole děti, které ještě neumějí pořádně číst, psát a počítat, byly podrobeny tzv. sexuální výchově, během níž jsou instruovány, jakými perverzními způsoby si mají zničit celý život a jak ztratit překrásný dar sexuality, který od Boha dostaly. Rodiče, kteří tomu chtějí zabránit, jsou v některých demokratických státech vězněni.

Jan Nepomucký mlčel, aby nezradil. Dnes je situace odlišná. Mlčení znamená souhlas s tím, co se děje, a tedy zradu Krista. Běda těm, kteří mají co říci na ochranu morálky a v současné krizi mlčí. Možná se ptáme, jak to máme dělat, když jsme slabí? Utíkejme se k Panně Marii, prostřednicí všech milostí, jejíž památku v těchto dnech slavíme, a prosme ji o dar moudrosti a statečnosti, a pak se nechme inspirovat příkladem svatého Jana.

*P. MUDr. Bogdan Sikora OFMConv.
provinciál české provincie Řádu minoritů*

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz nebo na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zasílání zpráv e-mailem. Periodikum je distribuováno zdarma a lze jej v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 20 Kč, což za rok činí 440 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplať. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

SLOVO KNĚZE

Biskupské svěcení Mons. Jana Vokála

Mons. Jan Vokál, jmenovaný 25. biskup královéhradecký, přijal biskupské svěcení z rukou kardinála Tarcisia Bertoneho SDB, vatikánského státního sekretáře, v sobotu 7. května 2011 v bazilice sv. Petra ve Vatikánu. Spolusvětiteli nového biskupa byli Mons. Dominik Duka OP, arcibiskup pražský a primas český, a Mons. Erwin Josef Ender, apoštolský nuncius a titulární arcibiskup Germanie v Numidii.

Slavnostní bohoslužba, při níž se Mons. Jan Vokál ujme úřadu diecézního biskupa, se uskuteční v sobotu 14. května 2011 v 15 hod. v katedrále Svatého Ducha v Hradci Králové. Všichni věřící jsou srdečně zváni k účasti na této historické události místní církve. Od 13 hod. je možné se zúčastnit modlitebního setkání v kostele Nanebevzetí Panny Marie. Po skončení obřadu nový biskup a představitelé veřejného života pozdraví přítomné při veřejném přípitku (v cca 17 hod.) na Velkém náměstí, následovat bude recepce pro pozvané hosty v Novém Adalbertinu. Prosíme o modlitbu za celou diecézi a jejího nového pastýře.

Biskupství královéhradecké

Dvacet tisíc indických křesťanů připomnělo na Velký pátek oběti náboženských útoků

Více než 20 tisíc indických křesťanů se na Velký pátek zúčastnilo tichého pochodu v Mumbai, aby připomněli oběti stupňujících se protikřesťanských útoků. Pout' začala u kostela Nejsvětějšího srdce v Mumbai a byla zakončena v klášteře svatého Karla vzdáleném devět kilometrů. Pouti se zúčastnili křesťané všech vyznání.

Společenství věřících rozpoznalo potřebu zasvětit Velký pátek, den, kdy rozjímáme o Kristově ukřižování, všem současným „ukřižovaným“ věřícím v Indii a na celém světě, řekl Joseph Dias, katolický laik, jenž vede Katolické sekulární fórum, které tuto akci sponzorovalo. Útoky hinduistických extrémistických skupin se stupňují, řekl Dias tiskové agentuře *Fides*.

V roce 2008 násilí proti křesťanům postihlo 13 správních oblastí ve státě Orissa a vyžádalo si více než 100 mrtvých. Podle novinových zpráv bylo jen v oblasti Kandhamal zničeno 6600 domů a 56 tisíc lidí bylo vysídleno.

V roce 2011 dochází průměrně k jednomu útoku denně. Ve státě Karnataka skupiny extrémistů útočí na kostely, školy a domy křesťanů. Extrémisté zbili již stovky lidí. Útoky byly vládou tohoto státu utajovány a podporovány premiérem a ministrem vnitra. Policie, státní správa a soudy nižších instancí byly také údajně používány proti křesťanům a institucím křesťanských komunit.

„Křesťané jsou snadné oběti, protože neodpovídají násilím či mstou, ale modlitbou a odpuštěním,“ říká Dias.

Catholic News Agency

Noc kostelů 2011

Mezinárodní projekt Noc kostelů, jehož cílem je otevřít široké veřejnosti kostel netradičním způsobem, se letos uskuteční již po třetí, 27. května 2011. Druhým rokem se zapojí všechny české a moravské diecéze. I letos tuto akci podporuje řada osobností z církevního či veřejného života. Záštitu nad celým projektem převzali pražský arcibiskup a předseda ČBK Dominik Duka a ministr kultury Jiří Besser.

V roce 2010 se otevřelo přes 418 kostelů a modliteben ve 199 městech a obcích celé České republiky včetně Prahy a okolí, do kterých se přišlo podívat přibližně čtvrt miliónu návštěvníků. Letos se k účasti na Noci kostelů přihlásilo již přes 600 kostelů, farností a modliteben. Mottem letošního ročníku je biblický verš 77,7 z knihy Žalmů: „Připomínám si noc co noc, jak jsem na struny hrával, v srdci přemítám a duch můj hloubá.“

TS ČBK, www.nockostelu.cz

Pět tajemství víry, které o Panně Marii vyznáváme, vytyčují její svatý život. Nejprve jsou dvě tajemství přípravná. Bůh od věčnosti věděl, k jak velké důstojnosti chce Marii povolát, a tak ji pro budoucí zásluhy svého Syna uchránil od dědičné viny. Plnost milosti, kterou Maria zakouší od chvíle, kdy byla počata, v ní nezůstává ležet ladem. Dívka Maria s Boží milostí dokonale spolupracuje. Její čistá láska k Bohu a lidem roste, až tak, že dává Bohu všechno – zasloučuje se Mu a zůstává provždy Pannou.

To vše bylo třeba, aby se pak Panna Maria mohla svobodně připojit k Božím záměru a stát se Matkou Božího Syna – Vykupitele. Pro tuto skutečnost Pannu Marii nejvíce ctíme a oslavujeme – je Matkou Nejvyššího. Zbývající dvě tajemství vyplývají z tohoto ústředního. Panna Maria je Prostřednicí všech milostí, protože jako Matka zprostředkovala příchod Božího Syna na svět a Boží Syn je zdrojem všech milostí. A pak byla Svatá Panna po zásluze vzata s duší i tělem do nebeské slávy, odkud může osobně a s mateřským citem milovat a přimlouvat se za každého z nás.

Mariin život je velkolepým vzorem pro naše putování. Co Panna Maria obdržela od Boha způsobem mimořádným a eminentním, chce Pán dopřát každému ve svátostech a ve svém Slově. Boží život nám není darován při početí, ale ve svatém křtu. Křestní milost dále rozvíjíme skrze biřmování a Eucharistii. To je obdoba Mariina panenského zrání. Božskému mateřství Panny Marie mohou odpovídat naše životní sliby manželské, řeholní či kněžská služba. Také my, jako Maria Prostřednice, máme být prostředníky Boží mnohotvárné milosti, nositeli Božího slova, lásky a pokoje, ať v rodinách, společnosti či Církvi. A v nebesích je mnoho příbytků pro všechny, kdo posilování uzdravujícími svátostmi smíření a nemocných zachovají Pánu Ježíši věrnost až do konce. Tam se setkáme s Pánem i jeho panenskou Matkou tvář v tvář.

fr. Pavel Maria OP

*fr. Pavel M. Mayer OP,
dominikánský kněz,
magistr noviců*

PEVNĚ STÁT VE VÍŘE

Pastýřský list pražského arcibiskupa Mons. Dominika Duky

Na Pondělí velikonoční 25. dubna 2011 se při bohoslužbách četl pastýřský list pražského arcibiskupa Mons. Dominika Duky OP. Arcibiskup Duka v něm ukazuje směr svého snažení na svatovojtěšském stolci.

Draží spolubratři kněží a jáhni, milí řeholníci a řeholní sestry, pastorační asistenti, milé sestry a bratři, drazí přátelé,

radostná atmosféra Kristova zmrtvýchvstání, kdy silněji než v jiné dny církevního roku pocítujeme mohutnost Boží lásky a Jeho vítěznou moc, je příhodný okamžik, abych splnil svůj slib. Když jsem loni převzal z rukou otce kardinála Miloslava Vlka pastýřskou hůl, řekl jsem, že po roce vzájemného poznávání promluvíme o naší další společné cestě.

Připravili jste mi velmi srdečné přivítání a znovu Vám za ně děkuji. Po celý rok jsem pocítoval vřelé přijetí, kamkoli jsem přišel. Je pravda, že jsem se ještě nesešel ani se všemi kněžími a dalšími spolupracovníky na Božské vinici, natož se všemi farníky, ale jednoduše jsem to časově nezvládl, protože i můj den má pouze 24 hodin. Že se neuzavírám, jste, doufám, poznali na tom, že dveře paláce jsou doširoka otevřeny opravdu každému.

Za rok své služby u Vás jsem přehlédl velké množství práce vykonané v době po listopadu za obou mých předchůdců. Jsem za to vděčný. Vždy jsem vycházel z toho, že biskup je především pastýřem a jeho prvořadým zájmem musí být pastorece, péče o svěřené stádo. Vždy si připomínám, co čteme u proroka Ezechiela: *Vyhledám ztracenou, přivedu nazpět zbloudilou, obváži poraněnou, posílím nemocnou. Nad tučnou a zdravou budu bdít. Budu je pást ve spravedlnosti.* (Ez 34,16), a mám na paměti i Kristův výrok o dobrém pastýři, který není nájemce (Jan 10,11).

Nechci před Vámi dnes mluvit o nějakém plánu, o jeho zdůvodnění. Chcete-li, a já Vás o to prosím, můžete si ho přečíst na internetových stránkách arcibiskupství, v Arcidiecézním zpravodaji a v arcidiecézním věstníku ACAP. Ne-

budu podávat výčet pastoračních, ekumenických, studijních, charitních, školských, ekonomických a dalších úkolů. Důležité je ukázat směr snažení.

Podstatné je, že bych rád překonával často úplně zbytečnou zeď mezi věřícími a ostatními členy naší společnosti. Musíme překonat své, v minulém režimu získané, obavy a vyjít do veřejnosti jako otevření, sebe dobře vědomí, partneři. Společnost od nás vlastně hodně očekává. Máme-li však naplnit tento úkol, musíme především **být**. Být křesťany, být těmi, kdo vnášejí pokoj a naději, kdo vedou druhé k věcným řešením veřejných otázek dnes tak poškozených rozhádaností a sobeckými zájmy, vyžaduje pevně stát ve víře. Proto se intenzivně věnujme přípravě na cyrilometodějské výročí. Uvědomit si důstojnost a zodpovědnost vyplývající ze křtu, sílu, statečnost a dospělou moudrost vycházející ze svátosti biřmování a přímý podíl na těle Kristově je základem pro celý náš život a pro veškeré naše konání. Učme se také spolupracovat na všem, co je dobré. Mezi sebou – i tam máme nedostatky –, s křesťany na prvním místě, s ostatními občany naší země, i když mají jiné názory, se všemi lidmi dobré vůle vůbec.

Byl bych opravdu nerad, kdybyste – a zvláště kněží, jáhnové a pastorační pracovníci – přistupovali k různým snahám jako k byrokraticky pojatým úkolům, jako k něčemu, co je pocítováno jako akce navíc a pak akce pro akci. Přeji si, abychom prohloubili a rozzářili svůj duchovní život a aby nám to přineslo nejen jasné vidění smyslu života, ale i radost, že jsme s těmi převelikými úkoly dneška s Boží pomocí trochu pohnuli.

Mons. Dominik Duka OP,
arcibiskup pražský a primas český
www.apha.cz

„Tak ať vaše světlo svítí lidem“ (Mt 5,16)
Mons. Dominik Duka OP
Foto: Fr. Šimon OP, dominikani.cz

Společnost od nás hodně očekává. Máme-li naplnit tento úkol, musíme především **být** – být křesťany, být těmi, kdo vnášejí pokoj a naději, kdo vedou druhé k věcným řešením veřejných otázek.

TRIUMF PŘÍTOMNOSTI

Naším posláním je naplňovat odkaz Jana Pavla II.

Jan Pavel II. nás znovu zaskočil. Po šesti letech jsme opět mohli prožít to, čemu jsme uvykli za jeho pontifikátu. Velké setkání s Bohem v jeho osobě. Atmosféru setkání s papežem trefně vystihl Benedikt XVI., když v úvodu beatifikační homilie připomněl zvláštní naladění jeho pohřbu. „Už tenkrát – říkal papež – nad bolestí ze ztráty převažoval pocit nesmírné milosti, která prostoupila Řím a celý svět; milost, jež byla jakýmsi plodem celého života mého milovaného předchůdce, zejména však jeho svědectví v utrpení. Již tehdy se nad námi nesla vůně jeho svatosti.“

Ta jedinečná milost tu byla daleko dříve. Nedávno o tom promluvil kard. Gerges Cottier OP, někdejší teolog papežského domu. V jednom rozhovoru přiznal, že to, co jej na papežovi nejvíce překvapovalo, byla právě ona téměř hmatatelná Boží přítomnost, pocit, že tenhle člověk setrvává v Bohu, ačkoliv byl zároveň plně přítomen v rozhovoru nebo v práci nad nějakým textem.

Podobně mluvili i mnozí další. Mě osobně nejvíce zaujala svědectví o jeho duchovním životě. Vystává z nich totiž portrét člověka, nad kterým by dnes kde kdo mávl rukou jako nad fanatikem. Zpověď každý týden, křížová cesta o přestávce mezi dvěma částmi přednášky... Zná dnes někdo takového profesora? Přítom právě toto byla cesta Karola Wojtyły ke svatosti. Radikální – a přitom velmi prostá. Díky tomu jej Bůh přetvořil a na dobro se v něm zabydlel.

Beatifikace nám také napověděla, jakým svatým bude Jan Pavel II. Jak víme, svatý svatému neroven. Jsou světci ke čtení, jako Pavel, Augustin nebo Tomáš. Jiní prosluli díky praktickým radám pro všední den, jako Ignác z Loyoly nebo Josemaría Escrivá. A jsou další, známí z činorodé přítomnosti v životě věřících, připomeňme jen Josefa, Antonína nebo O. Pia. Jaký bude Jan Pavel II.? Napsal mnoho, ale je spíš těžkým autorem. V minulých dnech mi propluly před očima

Beatifikace Jana Pavla II. – Benedikt XVI. zdraví poutníky
Foto: wiadomosci.dziennik.pl

Nyní jsme na řadě my. Jsme dlužníky Jana Pavla II., na nás je naplnit jeho odkaz, řídit se jeho příkladem a učením.

statisíce jeho ctitelů. Ani jednoho jsem nezastihl při čtení jeho spisů. Karol Wojtyła nebyl ani autorem aforismů, přestože některá jeho slova se zapsala do paměti a pro mnohé se stala celoživotním mottem. Jan Pavel II. je ovšem zcela jistě světcem aktivním. Svědčí o tom stovky uzdravení, tisíce vymodlených dětí, bezpočet řešení pro stejně tolik beznadějných záležitostí, ve kterých už stihl intervenovat. Jan Pavel II. se tedy už dnes jeví jako velký přímluvce. Byl jím už za života, jak to v sobotu při modlitebním bdění připomněl Navarro Valls, když prozradil, že papež při modlitbě používal malé kartičky, na kterých byly seznamy intencí, problémů a proseb obyčejných lidí. I v tom byl velmi mariánský. Sám se připodobňoval Prostředníci všech milostí.

Beatifikace a debata kolem ní nám připomíná, že nyní jsme na řadě my.

Jsme dlužníky Jana Pavla II., na nás je naplnit jeho odkaz, řídit se jeho příkladem a učením. Ale nejen to. Naším úkolem je také obrana dobrého jména Jana Pavla II. Krátce před beatifikací se ozvaly hlasy, i ze strany některých církevních hodnostářů, které znepokojivě oddělovaly osobní svatost Karola Wojtyły od jeho papežské služby. Jako by se nám tu podsouvalo, že jistě, Jan Pavel II. byl světec, ale jako papež nebyl zrovna nejlepší. Samozřejmě to není pohled ani pravdivý, ani katolický. Svatost se projevuje především v tom, že člověk dobře či spíše heroicky naplňuje své životní povolání. Tato beatifikace „se závorkami“ ukazuje nicméně na jeden skutečný problém. Neexistuje solidní a poctivá bilance nejnovějších dějin Církve a zejména let, na která připadal pontifikát Jana Pavla II. V Církvi té doby se událo také mnoho zlého. Nemám na mysli ani tak dnes odkrývané mravnostní skandály, protože jsou přece jen jevem marginálním, ale spíš velkou dechristianizaci západní civilizace. To je skutečná katastrofa, ze které se budeme zvedat jen těžko. Proto je zapotřebí vážného zpytování svědomí, pojmenování chyb a viníků jménem. K tomu se ale dnes nikdo nemá. Zato pocit prohry je rozšířen dosti všeobecně a vina automaticky padá na Jana Pavla II., který se stává výhodným obětním beránkem. Je to o to snažší, že Církev platí za centralizovanou instituci a papežova vláda za bezprostřední a v podstatě neomezenou.

Od minulé neděle víme, že Jan Pavel II. byl svatý – a to právě jako papež. Odtud tedy náš úkol nejen v tuto svatost věřit, ale také ji zprostředkovat všem, kdo se snaží očernit „nepřítomného“.

Krzysztof Bronk

Krzysztof Bronk pracuje jako redaktor polské redakce Radia Vaticana.

NADCHL MLÁDEŽ PRO KRISTA

Přínos Jana Pavla II. pro pastorační mládeže

„Santo subito“ znělo Římem v předvečer pohřbu syna polského národa a nástupce apoštola Petra, papeže Jana Pavla II. Lidé tak spontánně vyjádřili, o čem byli přesvědčeni a co nyní Církev oficiálně potvrdila.

Blízko mladým lidem

Jan Pavel II. byl člověkem hluboké víry a zároveň nevšední lidskosti. Byl papežem velikého srdce a nesmírně širokého záběru. Mladé lidi miloval zcela zvláštní láskou a mnohokrát řekl, že se od nich mnohému naučil. Diskutoval s nimi a snažil se jim ukazovat, jak velice je má Ježíš rád. Když se stal papežem, neustále využíval své schopnosti být mladým nablízku a často se s nimi setkával. Po svém zvolení v roce 1978 mnohokrát opakoval: „Řekněte každému, že papež klade důraz na mladé. Vy jste naděje Církve a světa. Vy jste moje naděje.“ V knize *Překročit práh naděje* napsal: „Všichni římsí faráři vědí, že návštěva farnosti musí končit setkáním římského biskupa s mládeží. A nejen v Římě, ale kamkoliv se papež vydá, hledá mladé lidi a mladí lidé hledají jeho. Ale ve skutečnosti nehledají jeho. Hledají Krista, který ví, co je v člověku... a umí pravdivě odpovědět na jejich otázky. A i když dává náročné odpovědi, mladí lidé se jim vůbec nevyhýbají. Spíš je očekávají.“

V srdci slovanského papeže postupně uzrála myšlenka, že je třeba v Církvi udělat něco zásadního ve prospěch evangelizace světa mladých. Tak se zrodily světové dny mládeže. Díky jeho schopnostem cítit se do světa mladých a odvaze využívat v Církvi nezvyklé prostředky komunikace, kterým jako umělec rozuměl (např. moderní hudbu, tanec, pantomimu), se tato setkání nesla nejen v posvátné, ale také v radostné atmosféře a stala se nástrojem obnovy víry mnoha mladých lidí. Zároveň tím poskytl příklad šťastně prováděné inkulturace včetně liturgie a spojením současného vyjadřování mladých s mocným nábojem evangelia zanechal nezanedbatelný přínos pro vytváření nové kultury v mediálním světě.

V souladu s učením II. vatikánského koncilu a Pavla VI. rozvinul myšlenku,

že mladí lidé mají převzít odpovědnost na poli evangelizace svých vrstevníků, a neustále je povzbuzoval k odvaze ujmout se tohoto svého úkolu. V pastorační mládeže, která byla do té doby vnímána jako výlučná záležitost školského systému, katechetů, některých řeholí či charismatických jedinců, zdůraznil roli biskupa a jeho pastýřské a koordinační poslání. Celou Církev učil systema-

Jan Pavel II. Foto: thepapalvisit.org.uk

Nebál se hovořit s mladými o kříži, o morálce, o víře. A mládež ho odměňovala potleskem právě ve chvílích, kdy hovořil o náročných postojích evangelia.

tický pracovat pro mladé a tak vytvářel pastorační mládeže na diecézní případně i národní rovině, která podle jeho slov „nenahrazuje řádnou pastorační mládeže, která se často děje za cenu velkých obětí a sebezáporů, ale má ji obohatit novými podněty.“ Mladým lidem otevřel Církev a zdůraznil, že jsou její součástí. V *Christifideles laici* napsal: „Církev má mnoho co říci mladým lidem a mladí lidé mají mnoho co říci Církvi“ (*ChL* 46). Protože vnímal světové dny mládeže jako nepřetr-

žitou cestu Církve s mladými, začal mladým lidem každoročně posílat poselství.

Ratzinger – Benedikt XVI. o vztahu Jana Pavla k mládeži

Když se v roce 1998 kardinál J. Ratzinger zamýšlel nad 20 lety pontifikátu Jana Pavla II., zmínil se o světových dnech mládeže v Paříži (1997) a řekl: „Nenašel jsem nikoho, koho by nebyla strhla atmosféra tohoto setkání ve víře. Najednou bylo krásné být křesťany.“ Na stále se opakující námitku, že papež byl pro mladé lidi jakýmsi druhem superstar, odpověděl: „V papeži se stala patrnou skutečnost Církve, skutečnost tajemství, něčeho, co naprosto přesahuje lidské schopnosti a dovednosti. Právě trpící papež se výjimečným způsobem stal projevem přítomnosti něčeho většího. V centru byl on, avšak centrem nebyla jeho osoba, nýbrž Kristus, kterého reprezentoval.“ V říjnu 2005 již jako papež Benedikt XVI. poskytl polské televizi rozhovor, ve kterém neváhal zařadit vztah Jana Pavla II. k mladým k nejvýznamnějším bodům jeho pontifikátu: „Aby se mládež nadchla pro Krista a pro Církev a pro obtížné hodnoty, toho mohla dosáhnout jen osobnost s oním charismatem; jen on mohl takovým způsobem dokázat mobilizovat mládež světa pro Boží věc a pro Kristovu lásku.“ Že si současný papež váží směru, kterým se ve vztahu k mládeži vydal jeho předchůdce, je zřejmé i z toho, že jde věrně v jeho stopách: svolává světové dny mládeže, posílá mladým poselství a během apoštolských cest mívá tradičně speciální setkání určená mladým.

Přínos plynoucí ze zájmu Jana Pavla o mládež

K Wojtylově generaci patří všichni, kdo vyrůstali pod jeho vedením v době jeho pontifikátu. Život mnohých je svědec-

tvím, že jeho námaha nebyla marná. Co konkrétně způsobila jeho láska?

– Umožnil mladým lidem zakusit, že Církev je skutečně globalizovaná skupina lidí ve světě, která na základě lásky shromažďuje lidi všech národů, kultur a věku do jednoho společenství, a že v ní mohou najít po celém světě svůj domov.

– Oživil v mladých víru a nadšení pro Krista a Církev a dodával jim důvěru, že jsou schopní přispívat k evangelizaci světa.

– Protože dokázal neotřelým způsobem hovořit o krásě, důstojnosti a posvátnosti lidské lásky, dodával mladým odvahu k předmanželské zdrženlivosti a snoubencům rozhodnost k založení rodiny a k přijetí dětí. Konáním světových dnů mládeže dával chlapcům a děvčatům šanci najít partnery mezi věřícími.

– Zvláště během světových dnů mládeže umožnil mladým lidem prožít chvíle nerušeného naslouchání Božímu hlasu. Proto mnozí pochopili, že jsou voláni

k duchovnímu povolání a objevili v sobě sílu tento hlas následovat.

– Zvláště v zemích, kde se projevila krize Círky 70. let, přispěl konáním světových dnů mládeže ke znovuoživení svátosti smíření, a to jak mladými lidmi, tak i kněžími.

– Tím, že probudil zájem mladých lidí o Boha, obnovil v Církvi pozornost k solidní katechetické formaci a praxi duchovního doprovázení.

– Povzbudil biskupy ke zvláštní pozornosti pro mladé lidi a umožnil jim zakusit radost z mladosti Círky.

Byl především otcem

Nejhlubším zdrojem lásky Jana Pavla k mladým byla víra, že Ježíš touží obohatit život každého člověka a že v každém člověku je ukryta schopnost dobra, která bývá, často díky světu dospělých, potlačena. Mladí v Janu Pavlu viděli milujícího otce a zároveň i člověka, který jim říká pravdu a nechce s nimi manipulovat.

Chápali, že jeho důraz na zásady evangelia pramenil jen a jen z jeho nezištné lásky a byl umocňován touhou po jejich dobru. Jan Pavel se nebál hovořit o kříži, o morálce, o víře. Nic nezamlčoval, nepřikrašloval. Uměl hovořit s taktem, porozuměním a citlivostí k druhým. Zároveň však jasně a odvážně. Dokázal nalézt vhodnou formu. Není bez zajímavosti, že ho mladí odměňovali potleskem právě ve chvílích, kdy hovořil o náročných postojích evangelia. Nelze zapomenout na jeho slova během XV. světových dnů mládeže v rámci Velkého jubilea v Římě: „Drazí mladí. Je obtížné v takovém světě věřit? Ano! Je to obtížné. Není na místě to skrývat. Je to obtížné, ale s pomocí milosti je to možné.“

P. Jan Balík

P. ThLic. Jan Balík
je kněz zabývající se
pastorací mládeže.

BLAHOŠLAVENÝ JSI, JANE PAVLE II.

„Očekávaný den nadešel; nadešel rychle, protože tak se to zalíbilo Pánu: Jan Pavel II. je blahoslavený!“ (Benedikt XVI.)

Drazí bratři a sestry, dnes před našimi zraky v plném duchovním světle zmrtvýchvstalého Krista zazářila postava milovaného a ctěného Jana Pavla II. Jeho jméno je dnes započteno do zástupu svatých a blahoslavených, které během 27 let svého pontifikátu kanonizoval a beatifikoval a mocně tak podtrhl všeobecné povolání k vysokému měřítku křesťanského života, ke svatosti, jak prohlašuje koncilní konstituce o Církvi *Lumen gentium*.

Ve své závěti nový blahoslavený napsal: „Když 16. října 1978 konkláve kardinálů zvolilo Jana Pavla II., polský primas kardinál Štěpán Wyszyński mi řekl: »Úkolem nového papeže bude uvést Církev do třetího tisíciletí«. A dodal: »Chci ještě jednou vyjádřit vděčnost Duchu Svatému za velký dar Druhého vatikánského koncilu, jehož dlužníkem se cítím spolu s celou Církví, a především s celým episkopátem.

Jsem přesvědčen, že ještě dlouho bude dáno novým generacím čerpat z bohatství, které nám dal tento koncil 20. století. Jako biskup, který se podílel na koncilním dění od prvního do posledního dne, chci svěřit toto velké bohatství všem, kteří jsou a budou v budoucnosti povoláni, aby jej uskutečňovali. Sám za sebe děkuji Věčnému Pastýři, že mi dovolil sloužit této velké věci během všech let mého pontifikátu.“ Co je však ona „velká věc“? Totéž, co Jan Pavel II. prohlásil na své první pontifikální mši na náměstí sv. Petra památnými slovy: „Nemějte strach! Otevřete, ba rozevřete brány Kristu!“ To, co tehdy nově zvolený papež žádal ode všech, učinil sám jako první: otevřel Kristu společnost, kulturu, politická a ekonomická zřízení, a gigantickou silou, kterou dostával od Boha, tak obrátil tendenci, která se mohla jevit jako nezvratná.

Tento znamenitý syn polského národa svým svědectvím víry, lásky a apoštolské odvahy, plným lidské vnímavosti, pomohl křesťanům na celém světě, aby se nebáli být křesťany, patřit do Círky a hlásat evangelium. Jedním slovem: pomáhal nám nelekat se pravdy, poněvadž pravda je zárukou svobody.

A ještě syntetičtěji: dal nám opět sílu věřit v Krista, protože Kristus je *Redemptor hominis*, Vykupitel člověka, což bylo téma jeho první encykliky a vůdčí linie všech ostatních.

Blahoslavený jsi, papeži Jane Pavle II., protože jsi uvěřil! Prosíme Tě, podporuj nadále víru Božího lidu. Tolikrát jsi nám žehnal na tomto náměstí. Dnes tě prosíme, Svatý otče, žehnej nám. Amen.

z homilie Benedikta XVI.
při beatifikaci Jana Pavla II.
Radio Vaticana

VÝKŘIK ŽEN ZNÁSILNĚNÝCH V YAKONGOLO

Zprávy z oblátské misie v Kongu

Skutečnosti zde popsané se odehrály v březnu tohoto roku ve vesnici Yakongolo, v oblasti Opala, ve východní provincii Demokratické republiky Kongo. Církevně je Opala misie spravovaná oblátou Panny Marie Neposkvrněné, v rámci diecéze Isangi. Jedná se o ohromnou farnost na centrální planině, na březích řeky Lomami, která je větší než polovina Belgie. Z velké části je tato oblast obývaná kmenem Mbole. Tato oblast je zcela uzavřená. Cesty vedoucí do Kisangany (280 kilometrů) a Ikely (200 kilometrů) jsou neprůjezdné od roku 1990. Jediný způsob jak se dostat do Kisangany je po řece, a tato cesta trvá dva až tři dny jízdy na motorovém člunu.

Poslední občanská válka, která tuto zemi postihla, zničila také poslední zbytky infrastruktury a nechala tuto část země stát zcela opuštěnou. Jako křižovatka cest vedoucích z východu a západu je Opala často dějištěm nejrůznějšího násilí. Katolická misie stejného jména byla opakovaně zdemolována a postupně zcela zničena konžskou armádou, a pak i rebely. Já sám jsem se právě vrátil z Opaly, kde jsem byl jako provinciál oblátů. (Musel jsem překonat obavy z plavby po řekách Kongo a Lomami.) Z titulu své funkce jsem navštívil desítky zdejších křesťanských komunit a misionáře žijící v těchto extrémně nejistých podmínkách. Lidé žijící zde vykonávají nadále velkoryse své poslání. Započali jsme společně výstavbu střední školy a školky v naší misii. Během mého pobytu jsem byl svědkem bezprecedentních scén násilí a policejní šikany, svévolného zatýkání a znásilňování žen a dětí. Stejně jako jinde na východě země není zde nikdo, kdo by upozornil na tyto excesy a chránil oběti. Nyní si to uvědomujeme více než kdykoli předtím. Když vojáci zaútočí na vesnici, je znásilňování, unášení žen a dětí běžnou součástí jejich řádění.

Co se týká našeho případu, konflikt vznikl mezi stranami Yakongolo a Yam-bwa o spravování malého přístavu pro

Foto: OMI

export zemědělských produktů po řece Lomami. Neschopnost těchto stran se dohodnout vyústila v apel vesničanů k místnímu administrátorovi a veliteli policie Opaly, kteří se bez dlouhého váhání rozhodli řešit situaci brutálně. Policisté vyslaní do Yakongolo zaútočili na vesničany, plenili vše, co jim stálo v cestě, zničili zemědělství menších hospodářů, kteří již tak byli vyčerpaní. A jako by to nestačilo, ti stejní policisté vyhnali muže z vesnice a dopustili se hrozného znásilňování bezbranných žen a dětí. Do dnešního dne těmto obětem nikdo nepomohl, nikdo se o ně nepostaral. Jejich fyzický, zdravotní

a psychický stav se postupně zhoršuje, a to i přes úsilí misionářů oblátů. Tyto skutky jsou pošpiňující a ponižující pro ženy, které zde platí za bestialitu našich „složek pořádku“.

Zde je svědectví jedné z žen znásilněných v Yakongolo: „Bylo nás mnoho žen a dětí zavřených v domech. Vojáci nás potom, co vyhnali muže do lesa, donutili, abychom s nimi spaly. Ze strachu a šoku jsme se jim, terorizovány, nemohly bránit. Oni pokračovali ve svých špinavých potřebách až do pozdní noci. Následujícího rána se vrátili do Opaly a zanechali nás našemu smutnému osudu.“

Ve východní části Konga žena ztratila svou veškerou důstojnost. A právě zde je příležitost pro nás pro všechny, abychom upozorňovali na nezodpovědné a opovržením hodné jednání našich vojáků a policistů, kteří mají chránit naše obyvatelstvo. To je také důvod, proč apeluji na všechny muže a ženy dobré vůle, abychom se společně pokusili skutky soucitu něco udělat pro ženy a děti znásilněné v Yakongolo. Potom, co přišly o všechno, včetně své důstojnosti, potřebují vaši pomoc, aby se jim mohlo dostat léčby a psychologického poradenství. Aby se znovu dokázaly postavit na nohy a obnovily svá hospodářství zničená vojáky a znovu našly své místo ve zdejší vesnické komunitě.

A protože vícero z těchto znásilněných žen bude asi již brzy propuštěno z manželství, křičí ve svém zoufalství a volají o pomoc.

Není-li vám osud těchto žen a dětí v Yakongolo lhostejný, můžete jim ihned pomoci skrze Mariánské misijní dílo (www.oblati.cz) a zasílat své dary na číslo konta v Raiffeisen Bank: 1012022930/5500, VS: 100.

P. Manimba Macaire OMI

P. Manimba Macaire OMI, provinciál oblátů v Kongu

KRISTOVA SNOUBENKA

Církev zrozená z Kristova probodeného boku

Kristus miloval Církev. Miloval tebe. A co ty? Miluješ jeho mystické Tělo? Miluješ Církev?

Z Ježíšova probodeného boku *ihned* vyšla krev a voda. V tomto úkazu vždycky tradice spatřovala symbol zrození Církve. Podle svatého Jana Zlatoústého *ona krev a ona voda jsou symboly křtu a eucharistie. Na nich totiž byla založena Církev. Církev tedy byla utvořena z Kristova boku, jako byla z boku Adamova stvořena Eva. A jako ji tehdy vzal Bůh z Adamova boku, když Adam spal, tak teď po své smrti dal Kristus ze svého boku krev a vodu. Smrt (Kristova) je nyní tím, čím byl tehdy spánek (Adamův). Vidíte, jak se Kristus spojil se svou snoubenkou?*

Toto nám pomáhá vidět zas trochu v jiném světle liturgii, kterou jsme slavili na Velký pátek. Na první pohled – a západní pojetí tuto poněkud jednostrannou představu dlouho podporovalo – by se mohlo myslet, že velkopáteční liturgie patří k druhu *threnoi*, nářků. Ale ona je také – ve světle toho, co jsme naznačili – písní svatební, *epitalamem*. V listě Efesanům píše apoštol Pavel, že *Kristus miloval Církev a vydal sám sebe za ni, aby ji posvětil a očistil. Tím si ji chtěl připravit slavnou, bez poskvrny. Proto opustí člověk otce i matku a připojí se ke své manželce. Toto tajemství je veliké, mám na mysli vztah Krista a Církve.*

Kristus miloval Církev. Miloval tebe. A co ty? Miluješ jeho mystické Tělo? Miluješ Církev?

U proroka Izaiáše říká Bůh: *Kde je rozlukový lístek vaší matky, kterým jsem ji zapudil? Myslím, že tato slova platí i určitému typu dnešních křesťanů: Kde je napsáno, že jsem zapudil vaši matku, Církev? Že už není mou snoubenkou?*

Jako Kristus, i Církev je *kámen, který stavitelé odhodili*. Stavitelé moderní sekulizované civilizace nepotřebují Krista, a ani *nechtějí nic poslouchat o Církvi a o kříži*, jak onedlou rozčilená učitelka pravila mamince jednoho věřícího hochy. Církev je „zapuzená snoubenka“, ale

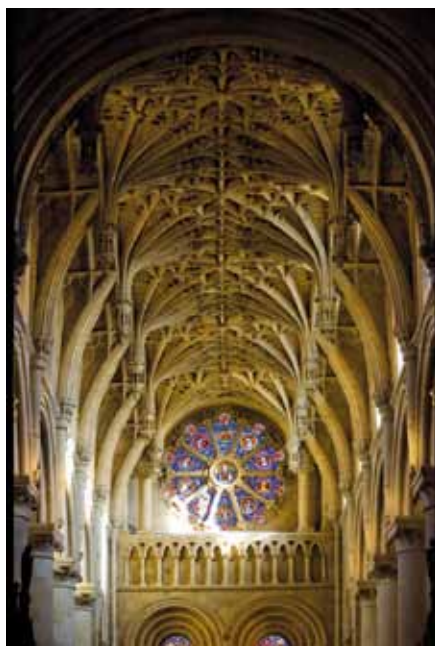

Foto: Flickr, Lawrence OP

Kdo hledí na Církev zevnitř, očima víry, a cítí se její součástí, uvidí to, co viděl svatý Pavel: podivuhodnou Boží stavbu, dobře skloubené tělo, neposkvrněnou snoubenku, veliké tajemství!

zapuzená lidmi, ne Bohem. Bůh je věrný. Na některých místech existuje přiléhavý název pro jednu skupinu, označující samu sebe za věřící: *necírkevní křesťané*. A ti nepozorují, že se tímto způsobem zbavují nejen Církve, ale i Krista. Ještě větším právem platí o Kristu a Církvi to, co řekl Ježíš o každém manželství: *Co spojil Bůh, ať člověk nerozlučuje!*

Hledíme-li na vitráž staré gotické katedrály z veřejné ulice, co vidíme? Jen

kousky tmavého skla, které jsou spojeny dohromady proužky šedého nebo už zčernalého olova. Avšak překročíme-li práh a pohlédneme zevnitř proti světlu, spatříme takovou hru barev a tvarů, že zůstaneme bez dechu. Toto se děje s Církvi. Kdo se na ni dívá zvenčí, očima světa, vidí hlavně temné stránky, ano i ubohosti. Ale kdo na ni hledí zevnitř, očima víry, a cítí se její součástí, uvidí to, co viděl svatý Pavel: *podivuhodnou Boží stavbu, dobře skloubené tělo, neposkvrněnou snoubenku, veliké tajemství!*

Buďme tedy uvnitř. Mluvme-li o Církvi, mluvm o ní v první a nikoli ve třetí osobě. Všimějme si toho a rozjímejme o tom, co je uvnitř, a místo složitého a většinou neúčinného hájení a zdůvodňování nedostatků a nedokonalostí, které má exteriér, zveme sami sebe i druhé do jejího interiéru.

Říkává se, že Církev je pomalá, snad i nemotorná. Ale proč jde pomalu? Protože nese na ramenou nás, kteří jsme ještě plní zátěže hříchu. Děti obviňují matku, že má plno vrásek, a přitom se jí o tyto vrásky postaraly právě ony. Tak se to stává v přirozené rovině. Církev by měla o jednu vrásku méně, kdybych já byl spáchal o jeden hřích méně. Erasmus Rotterdamský odpověděl jednou jednomu z reformátorů, který mu vytýkal, že zůstává v katolické církvi přes její, jak řekl, „zkaženost“: *Snáším tuto Církev a čekám, že se polepší, protože i ona je nucena snášet mne, a čekat, že se já polepším.*

Podle myšlenek R. Cantalamessy upravil P. Jan Gerndt.

P. Mgr. Jan Gerndt, sídelní kanovník Metropolitní kapituly u sv. Víta v Praze, farář u Všech svatých v Praze-Uhřetěvesi

POLITIKA JAKO STAROST O OBECNÉ DOBRO

Jak zcivilizovat naše politické poměry

Vládní krize doznívá, ale pokračování je možné. O podílu médií na jejím rozpoutání nelze pochybovat, protože protičeská kampaň („jsme nejhorší země v Evropě“) přitahuje a ještě přitáhne pozornost nejen nás, obyčejných lidí, ale i různých „nezavislých“ intelektuálů, kteří sice – na rozdíl od mladých politiků – nepoužívají sprostá slova, ale jejich názory jsou neméně pivní než tvrzení slečny Kočí. ... Nejhorší je, že všichni nadávají na politiku a na politiky vůbec. Ale kdo tu poslední krizi odstartoval?

Je to – prosím pěkně – těch 569 127 voličů, kteří – budiž Bohu žalováno – volili „stranu“, o níž bylo předem jasné, že nemá představu, o co v politice jde. A to se opakuje už po několikáté. Lidé přesvědčují sami sebe i druhé, že politika je svinstvo a že politici jsou špatní. To je živná půda pro extrémisty nejrůznějšího druhu, kteří zdůrazňují, že oni sami žádní politici nejsou a že se žádnou politikou nebudou špinit. A najdou se lidé, kteří na tuto rétoriku slyší, dají jim své hlasy a pak se diví, že se nic nezměnilo. Přesně tatáž historie byla se Zelenými. Jedna velmi stará dáma mi tehdy vysvětlovala, koho bude volit, a že Zelené: „To nejsou žádní politici, ti zařídí, aby byla čistá voda a čistý vzduch. Ti to rozmáznou!“ Ano, rozmázli to tak, že uprostřed evropského předsednictví povalili vládu.

Tentokrát to jsou Věci veřejné. Lec-kdo byl možná oslněn tím, jak to Radek John na Nově „natírá“ politikům a podobným lumpům. Uvěřili mu. Nepoložili si otázku, jestli bude velkohubý žurnalista politickou práci vůbec umět, nezazrálo je, že za ním jsou jen lidé, o nichž nikdo neví, odkud přišli a jestli něco dokázali.

Je smutné, že v této situaci, kdy každý překřikuje každého, zaznívá jen málo katolických hlasů, který by se odvolávaly na katolickou sociální nauku. Příliš často jsou „katolické hlasy“ jen povrchním moralizováním. Jako by stačilo, že je ně-

kdo (možná) osobně slušný a nemluví sprostě. Ale to na péči o obecné dobro nestačí.

O to více si musíme cenit vyjádření arcibiskupa Duky, který věcně kritizuje naše iluze o první republice a době ještě předchozí: zatímco české vlády, říká arcibiskup, trvají v průměru dva roky, trvaly vlády první republiky jen rok, a vlády rakousko-uherské (od roku 1867) jen asi jeden a půl roku. K tomu může dodat každý, kdo kdy měl politické zahraniční kontakty, že ani v jiných zemích nepatří politici k intelektuální a mravní špičce svých národů. Pokleslá úroveň české politické debaty není vůbec nic výjimečného.

Potřebujeme primát politiky, věrnost tomu, čeho už bylo dosaženo a věrnost cílům, které odpovídají křesťanskému základu evropské společnosti.

Doba politické krize (která zatím ztichla, ale může velmi brzy propuknout znovu) je vhodná proto, abychom se zamysleli, co dělat, aby se naše politické poměry trochu zcivilizovaly. Vzletná hesla o „vymýcení korupce“ nám mnoho nepomohou: měli bychom si připomenout, že každá moc korumpuje. Ostatně už Tacitus napsal, že „žít znamená korumpovat a být korumpován“. Jistě je třeba korupci omezit, a právní cesty k tomu jsou, ale „vymýtit“ korupci se nepodaří, tak jako se nepodaří vymýtit ze společnosti zlo a z našich individuálních životů hříchy.

První věcí, která mne napadá, je zvýšení individuální odpovědnosti v politice. Praktickým příkladem nám může být Británie se svými jednomandátovými obvody, kde se volí pouze jeden konkrétní člověk. Ten je pak voličům odpovědný za to, že kromě – například – liberální hospodářské politiky přijímá také kon-

zervativní důraz na hodnotu lidského života. Sedmadvacetičlenné stranické kandidátky nám to neumožňují.

K tomu lze – opět ve stylu Velké Británie – připojit radikální omezení výdajů na kampaň. Nepotřebujeme pódiá, na kterých pořvávají politické špičky různá radikální hesla nebo se pokoušejí tancovat, nepotřebujeme drahé billboardy, ale potřebujeme konkrétní kandidáty, kteří se postaví na bedničku od margarinu a přímo na ulici hovoří s lidmi o tom, co si myslí a co chtějí. Tento typ věcné kampaně jsem zažila a byla to pozitivní zkušenost.

Co ale potřebujeme především, je primát politiky. To znamená, že úsilí o obecné dobro má přednost před zájmy skupin – ať už ekonomické elity nebo odborů. Obecné dobro není zvláštní dobro, které stojí vedle jiných dober: je to řád, v němž se uspořádávají dobra individuální i skupinová tak, aby výsledkem byla fungující společnost s konsensem o základních hodnotách.

Klíčovým dobrem lidského společenství je svoboda jednotlivce – svoboda víry, slova a přesvědčení. To, co nás, svobodné jednotlivce, propojuje do celku národa, nesmí být vnucováno „politickou korektností“, ale musí vycházet zevnitř. Musí to být věrnost tomu, čeho už bylo dosaženo (a není toho málo!), a věrnost cílům, které odpovídají křesťanskému základu evropské společnosti. Politicky řečeno, musí zde být loajalita k národnímu, evropskému i civilizačnímu celku. Naše vnitřní spory jsou naše vnitřní věc. Ale vůči národu, vůči křesťanské Evropě i vůči křesťanské civilizaci máme závazky, jimž se jako křesťané nemůžeme vyhnout.

Michaela Freiová

Michaela Freiová, publicistka a překladatelka, spolupracovnice Občanského institutu a Res Claritatis

SKUTEČNÁ REFORMA ZDRAVOTNICTVÍ ČI HRA SE ŽIVOTEM A SMRTÍ?

Ministr zdravotnictví Leoš Heger předložil návrh reformy systému zdravotnictví. Jaká jsou pozitiva a negativa předloženého návrhu?

Jak v minulých dnech informovaly české sdělovací prostředky, na scénu znovu přišla otázka zdravotnické reformy. Ministr zdravotnictví Leoš Heger (TOP 09) předložil na nezvykle a – vzhledem k rozsahu změn, které má reforma nést –, také na nebezpečně krátkou dobu věcné záměry zákonů k připomínkám institucí.

Trojice navrhovaných zákonů

Chystané reformy tak prošly v předešlých několika málo týdnech připomínkovým řízením v rámci ministerstva zdravotnictví. Jedná se o zákony o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, o specifických zdravotních službách a o zdravotnické záchranné službě.

Tyto návrhy pak byly v minulých dnech rozeslány do mezirezortního připomínkového řízení a následně pak budou distribuovány do vlády. K danému procesu bude přidána doprovodná novela zákona o veřejném zdravotním pojištění tak, aby podstatné body Programového prohlášení vlády byly naplněny k 1. 1. 2012. Alespoň tak lze souhrnně prezentovat zásadní a aktuální legislativní ambice ministerstva zdravotnictví.

První část legislativního procesu by podle ministra Hegera měla probíhat v následujících termínech: 22. 4. Zaslání návrhů do mezirezortního připomínkového řízení; 9. 5. Ukončení mezirezortního připomínkového řízení; 30. 5. Doručení návrhů vládě a Legislativní radě vlády; 1. 6. Projednání návrhů v rámci Legislativní rady vlády; 8. 6. Schválení návrhu vládou; 15. 6. Podepsání návrhů předsedou vlády a jejich odeslání; 16. 6. Doručení návrhů předsedkyni PSP ČR; 28. 6. Projednání návrhu v 1. čtení v PSP ČR.

Deklarované cíle reformy

Prezentované záměry chystané reformy jsou bezpochyby na první pohled více než chválné a prospěšné. Reforma zdra-

votnictví má dle jejích autorů především v první řadě přinést větší transparentnost a čitelnost celého systému. Dále pak má významně zprůhlednit i jeho financování.

Velmi důležitá bude také změna rolí jednotlivých aktérů. Jak doslova uvedl ministr Leoš Heger: „*Díky reformě se pacient poprvé stane podstatným hráčem celého systému. Výrazně mu vzrostou jeho práva, zároveň tato práva budou lépe vymahatelná.*“

Nejslabším místem věcného záměru zákona je riziko, že po jeho přijetí se možnosti ukončení těhotenství rozšíří v některých případech až do porodu.

Pod podivným názvem zhusta strašidelný obsah

Zastavme se u druhé ze zpracovávaných právních norem, konkrétně u věcného záměru zákona o specifických zdravotních službách.

Ten má ve finále společně se zákonem o zdravotních službách a o podmínkách jejich poskytování nahradit stávající a dávno překonanou úpravu provedenou zákonem č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu.

Velmi se však obávám, že „*nové*“ nemusí vždy automaticky znamenat i „*lepší*“. Ostatně diskuse nad uvedeným zákonem o specifických zdravotních službách není nová: jedna před zraky veřejnosti proběhla ještě před loňskými parlamentními volbami.

Brána přístupu svobodných matek a lesbických párů k vlastním dětem dokořán

Název podnadpisu odpovídá výkladu vykládat příslušné pasáže věcného záměru

zákona, kdy: „*umělé oplodnění ženy pomocí metod asistované reprodukce lze provést na základě písemné žádosti buď ženy a muže, kteří tyto postupy a metody hodlají podstoupit společně, nebo právě pouze jednotlivé ženy, která není provdána.*“

Možnost ženy v plodném věku podat takovou žádost samostatně představuje zásadní průlom. Věcný záměr ke zdůvodnění toliko lakonicky konstatuje, že neexistuje medicínský důvod, aby provedení umělého oplodnění bylo omezeno pouze na neplodné páry.

Děti žijící v neúplném manželství prý mají velice často lepší životní podmínky a výchovu než děti z úplných rodin. Kde se vzal tento nesmysl, kterému je na základě reálné zkušenosti těžko uvěřit?

Další smutná variace na zabíjení neviňátek

Replika na herodovské vraždění nemluvnat nás přivádí k zřejmě nejostudnější a nejtristnější pasáži připravovaného zákona. K otázce umělého přerušení (v textu zdravotnické reformy už vlastně konečně opravenému „ukončení“) těhotenství, jak zní poněkud eufemistické, leč v průběhu našich nedávných dějin zavedené synonymum pro potrat.

Zaběhlá potratová praxe může v klidu pokračovat dále. Na tom věcný záměr nehodlá nic měnit. Přesně v souladu se zavedeným trendem tak zákonodárce uvádí, že: „*...legalizace umělého ukončení těhotenství byla provedena nejen v zemích s totalitním režimem, ale i v demokratických zemích západní Evropy.*“ Má tím být snad řečeno, že s klidem přejímáme bolševické a nacistické výdobytky parodie právního státu, aniž bychom k tomu řekli popel? Zřejmě ano.

Zákonodárce navíc na obhajobu kvetoucí potratové praxe alibisticky až demagogicky uvádí, že: „*z hlediska medicínského je třeba také upozornit, že záka-*

zem umělého ukončení těhotenství by došlo, kromě nárůstu kriminality z ilegálně provedených umělých ukončení těhotenství...“ O těchto pochybných a licoměrných argumentech by bylo jistě možné s úspěchem polemizovat. Nad slunce jasné ovšem je, že se do krámu hodí každý argument, který zavedený potratový byznys podpoří.

Potratová turistika na dohled?

Chystané umožnění provedení potratů i u cizinek vyvolalo v denním tisku halasný poprask. Snad je to v současnosti nejmarkantnější deviza připravované zdravotnické reformy.

Faktem tak zůstává, že po novu možná budou v blízké době moci v tuzemsku podstoupit potrat také cizinky. Věcný záměr v tomto smyslu mluví ve svém bodu 11.4 stručně a jednoznačně: „*Při provádění umělého ukončení těhotenství cizinkám se postupuje stejně jako u občanek České republiky.*“

Uměle ukončit těhotenství tak budou kromě Češek moci nově ženy z členských států EU i ty z dalších zemí, které v ČR žijí, byť jen přechodně. „*Na rozdíl od právní úpravy z roku 1986, kde není povoleno provést umělé ukončení těhotenství cizinkám, které mají v ČR pouze přechodný pobyt, navrhuje podmínky pro občanky ČR a cizinky bez ohledu na délku pobytu sjednotit. Musí být zachován stejný přístup všech žen k této službě.*“ Tolik se praví ve věcném záměru této převratné zákonné změny.

Hovořit v souvislosti s potratem o „*službě*“ pak považuji za projev čirého cynismu.

V této souvislosti je dobré připomenout, že možnost uměle ukončit těhotenství zaručoval cizinkám už (neúspěšný) návrh Julínkovy reformy. Tehdy se proti tomu unisono postavili parlamentní lidovci. Mluvili o tom, že se Česko stane cílem potratové turistiky Evropanek.

Je zřejmé, že chystaný zákon nyní v českém parlamentu na jednotnou hradbu lidoveckých zákonodárců nenarazí. Že by snad obdobně zafungovali ostatní křesťané, rozptýlení po jednotlivých stranách vládní koalice? Či dokonce v opoziční socialistické straně? Zatím tomu žel nic nenavědčuje.

Eugeniko, pochodem vchod...

Svědčí-li pro umělé přerušování těhotenství genetické důvody, bude možné potrat provést až do porodu. To totiž dále předpokládá věcný záměr. Potrat v souladu s návrhem bude totiž možné provést bez jakéhokoli časového omezení, bude-li ohrožen život ženy nebo bude prokázán životu neschopný plod nebo těžké poškození plodu. Co má přitom zákonodárce konkrétně na mysli oněmi „*genetickými důvody*“, není detailně specifikováno. Otevírá se tak poměrně široké pole medicínské interpretaci, diskuzím, názorům... Potažmo i vyložené libovůli či momentálnímu rozmaru zdravotníka a jeho úsudku.

To musí pryč; tomu ty nerozumíš!

Problematický je rovněž návrh, že ženě mladší šestnácti let potažmo zbavené způsobilosti k právním úkonům lze uměle ukončit těhotenství se souhlasem zákonného zástupce i proti její vůli.

Že se v tomto případě může jednat o nástroj k donucování nezletilých dívek ze strany jejich zákonných zástupců, kteří pak budou rozhodovat bez jejího stanoviska či dokonce vědomí, je nasnadě.

Skutečně za všechno může Evropa?

Mezi euroskeptiky je hojně rozšířená teze, že veškeré legislativní zlo, nešvar a neřád má svůj prapůvod ve směrnících, nařízeních a jiných legislativních aktech Evropské unie. Obávám se však, že v našem případě na poli zdravotnictví nás Evropská unie k ničemu nezavazuje ani nenutí.

Věcný záměr zákona pouze obecně konstatuje, že: „*navrhovaná právní úprava reaguje na potřeby vyplývající z Úmluvy na ochranu lidských práv a důstojnosti lidské bytosti v souvislosti s aplikací biologie a medicíny.*“ A dále, že chystaný zákon „*upraví v souladu s právem Evropských společenství lékařské ozáření.*“

Co z výše řečeného vyplývá? Mám za to, že pouze a jenom to, že mezinárodní závazky ani povinnosti vyplývající z evropské legislativy nás ke sporným krokům a postupům nenutí. Na ně to tedy svést nemůžeme.

Vše je tedy na nás. Plně záleží na našich zákonodárcích. Nebo ještě spíše – na všech angažovaných lidech oné pověstné dobré vůle.

Co dělat?

Jistě není třeba skládat ruce do klína. Zdravotnická reforma je sotva na začátku. S výhradami (nejen) ve výše uvedeném smyslu je tak možné se obracet na Ministerstvo zdravotnictví ČR na adresu: Ministerstvo zdravotnictví, Palackého nám. 4, 128 01 Praha 2, případně na e-mail: verejnost@mzcr.cz. Když dopis odešlete v kopii také na Úřad vlády ČR, k rukám vládní zmocněnkyně pro lidská práva Mgr. Moniky Šimůnkové, uděláte moc dobře. Kontaktní adresy jsou: Úřad vlády ČR, nábřeží Edvarda Beneše 4, 118 01 Praha 1 anebo emaily: posta@vlada.cz (podatelna úřadu) a monika.simunkova@vlada.cz. Učiňme tak své morální povinnosti zadost.

-jh-

Hnutí Pro život ČR k návrhu zákona

Věcný záměr zákona o specifických zdravotních službách připomínkovalo mj. též Hnutí Pro život ČR. Vyzvalo Ministerstvo zdravotnictví a Vládu ČR k přijetí navržených připomínek:

- vypustit tu část zákona, která dovoluje provádění potratů až do porodu;
- upravit provádění potratů pro občanky zemí EU tak, aby se respektovala legislativa země, z níž žadatelka přichází;
- stanovit, aby v případě umělého oplození z tzv. darovaných pohlavních buněk byly tyto buňky použity jen pro jeden konkrétní pár a dále již ne;
- upravit institut výhrady svědomí tak, aby byl v souladu s mezinárodně platnými dohodami, zejména s Všeobecnou deklarací lidských práv.

HPŽ ČR vítá pozitiva věcného záměru zákona oproti předcházejícím návrhům: povinnost poučení pacientky před výkonem potratu o jeho možných následcích; statistické rozšíření sledování dětí počatých v procesu asistované reprodukce, jež poskytne důležitá sdělení o zdravotních dopadech umělého oplození na děti v dlouhodobém časovém horizontu; návrh povinných pitev potracených dětí, které zemřely kvůli tzv. genetickým důvodům.

HPŽ ČR

NÁVRAT POSVÁTNÉ ARCHITEKTURY

aneb jak bude vypadat kostel 3. tisíciletí?

Společná liturgická komise pražské arcidiecéze a plzeňské diecéze, Římskokatolická farnost Kyje a Černý Most ve spolupráci s Katedrou architektury Stavební fakulty ČVUT pořádají prezentaci studentských návrhů na kostel a komunitní centrum situovaných tentokrát na sídliště Barrandov v Praze.

Proč kostel?

Protože nejen chlebem a společenskými aktivitami živ jest člověk. Alespoň studenti architektury se domnívají, že potřebuje i prostor na setkávání s Bohem, prostor svými vlastnostmi tomuto účelu odpovídající a napomáhající. A takovým prostorem je právě kostel.

Proč ne komunitní centrum?

Společenské a komunitní aktivity jsou přirozenou potřebou. Nikdo komunitní centra nezpochybňuje, ale jejich návrh je záležitostí analýzy potřeb té které komunity a ekonomiky jejich provozu. Každý architekt ví, jak navrhnout prostor pro setkávání člověka s člověkem. Otázky, na které dnes není snadné odpovědět, jsou otázky prostoru pro setkávání s Bohem. A právě diskuse o nich je smyslem současné prezentace. Komunitní centrum je součástí všech prezentovaných projektů.

Proč návrat? Stále se přece stavějí kostely a komunitní centra?

Ne každý postavený kostel a každý prostor, ve kterém se konají bohoslužby, je posvátnou architekturou. Jen takové, ve kterých zaměření prostoru a soulad architektonických prvků vytváří specifické prostředí pro tento účel vhodné. Jen taková architektura je posvátná, o které se nemusíte ptát „a k čemu je tato budova, tento sál?“ Posvátná architektura není taková, do které zavěsit kříž lze, ale taková, ze které když kříž odstraníte, tak tam očividně chybí.

Potřebuje dnes Církev vůbec posvátnou architekturu? Není ona sama duchovním chrámem a věřící živými kameny?

Takovou otázku kladou dnes v Církvi mnozí. Zpravidla na ni rovnou i odpoví-

dají, ale jejich odpovědi se liší. Pravdou je, že Bůh chrám nepotřebuje. I Církev se bez chrámu obejde. Máme být chrámem duchovním, živými kameny. Otázka potřeby chrámu je otázkou po vlastnostech člověka, nikoli otázkou po vlastnostech Boha a zní takto: pomáhá nám posvátný prostor k tomu, abychom se sami stali chrámem duchovním, nebo nám v tom posvátný prostor naopak překáží? Zve posvátný prostor i ostatní, nebo je naopak odrazuje? Studenti architektury se domnívají, že pomáhá a zve.

Ukázky studentských návrhů kostela na Barrandově

Tengiz Abuladze nechává končit svůj film *Pokání* otázkou „K čemu je taková cesta, která nevede k chrámu?“ Otázka má svou naléhavost na úrovni metaforické: „K čemu je taková duchovní cesta, která nevede k duchovnímu chrámu?“ Ale platí i tak, jak byla vyslovena, jako otázka o reálných cestách (ulicích) a reálných chrámech. A na Barrandově i na Černém Mostě zatím žádná reálná ulice k reálnému chrámu nevede.

Proč na Barrandově?

Protože je vždy lépe uvažovat nad konkrétním místem. Na Barrandově existuje pozemek, na kterém se o výstavbě kostela a komunitního centra uvažuje.

A proč se tedy prezentace koná na Černém Mostě?

I na Černém Mostě se výstavba připravuje, proto i zdejší farnost bude muset řešit otázky, které si mladí architekti kladou a snaží se na ně hledat odpovědi, které by mohly být farnosti inspirací. A ve zdejší farnosti se mladým architektům podařilo najít partnera a hostitele.

Kde to tedy bude?

Prezentace proběhne v Katolické oáze (Maňáková 754/22, Praha 14), 100 m od konečné stanice metra Černý Most.

A kdy a jak?

Proběhnou tři setkání nad vystavenými pracemi. V pátek 13. května od 16 hodin, v neděli 15. května od 16 hodin a ve čtvrtek 19. května od 17 hodin. Všechna jsou otevřena veřejnosti, ale nedělní bude zaměřeno více na diskusi s farníky a čtvrteční na diskusi s odborníky na liturgii.

Jiří Kub

Sekretář společné liturgické komise

„NESTYDÍM SE VYDÁVAT SVĚDECTVÍ, NEBOŤ VÍM, KOMU JSEM UVĚŘIL!“ (2 Tim 1, 12)

aneb velká čtenářská soutěž

1. Jaké máme povinnosti vůči katolické církvi?

2. Co je to blud? Existuje ještě dnes? Uveďte alespoň jeden příklad bludu (hereze) – historické i současné.

Děkujeme všem čtenářům, kteří se zapojují do naší soutěže! Odpovědi na otázky v osmém čísle *RC Monitoru* měly znít:

1. Církev je samotným Kristem ustanovena, je jeho mystickým tělem, viz *Katechismus katolické církve* (str. 204 a dále). Církev je Kristovým královstvím a toto království se jasně projevuje lidem v Kristových slovech, v jeho skutcích a jeho přítomnosti. Přijmout Ježíšovo slovo znamená přijmout samo Boží království, jehož zárodkem a počátkem je malé stádečko, které Ježíš přišel shromáždit kolem sebe a jímž se on sám stal pastýřem. Pán Ježíš dal svému společenství strukturu: je to především volba Dvanácti s Petrem jako jejich hlavou. Církev je v Kristových rukou nástrojem vykoupení všech lidí. Kristus a Církev tedy vytvářejí „Krista ve celé plnosti“ [*Christus totus*].

2. Duchovní účinky svátosti pokání jsou smíření s Bohem, jímž kajník opět nabývá milost (pokud mu byly odpuštěny těžké hříchy. Kdo se zpovídá z lehkých hříchů, ten posvěcující milost neztratil); smíření s Církví; prominutí věčného trestu, který si člověk zasloužil smrtelnými hříchy; prominutí, alespoň částečné, časných trestů, následků hříchu; pokoj, klid svědomí a duchovní útěcha; vzrůst duchovní síly pro křesťanský boj.

3. Odpustek znamená, že se před Bohem odpouštějí častné tresty za hříchy, jejichž vina byla zahlazena; je to odpuštění, které náležitě připravený věřící získává za určitých podmínek zásahem Církve, jež jako služebnice vykoupení autoritativně rozděljuje a používá pokladu zadostiučinění Krista a svatých. Odpustek je částečný nebo plnomocný, podle toho, zda částečně nebo úplně osvobozuje od časného trestu za hříchy. Odpustky mohou být přivlastněny živým nebo duším v očistci.

Pravidla soutěže

1. Katechetická soutěž je vyhlášena od čísla 1/2011 do čísla 19/2011 *RC Monitoru*, tj. do data vydání 9. 10. 2011. Oznámení výsledků soutěže proběhne v čísle 24/2011, a sice k datu vydání tohoto čísla, kterým je 18. 12. 2011. 2. Čtenář musí své odpovědi do redakce doručit do lhůty 14 kalendářních dnů od data vydání, v němž byly uveřejněny. Rozhodující je datum přijetí e-mailu na adrese redakce@claritatis.cz nebo podací razítko pošty na obálce. 3. Délka, rozsah i forma odpovědí jsou ponechány na libovůli čtenáře. 4. Čtenář, který chce získat hlavní výhru, musí správně odpovědět na všechny otázky po celou dobu trvání soutěže. 5. Druhá až šestá výhra není podmíněna správným zodpovězením všech otázek ze všech uvedených čísel *RCM*. Platí však pravidlo, že čím větší bude účast čtenáře v soutěži v podobě doručených odpovědí, tím vzroste pravděpodobnost výhry. 6. Správné odpovědi na otázky budou zveřejněny vždy v čísle *RCM*, které bude druhé v pořadí za číslem, v němž vyšly otázky.

Výhry v soutěži

1. **cena:** třídní pobyt v klášteře dominikánů (v Praze nebo v rámci ČR dle bydliště výherce) s individuálním zajímavým programem (pro jednotlivce nebo rodinu dle dispozic výherce) – výhra zahrnuje ubytování v hostovské části kláštera, stravování, možnost účasti na společných modlitbách, doprovázení dominikánského kněze, prohlídku kláštera atd.

2. – 6. **cena:** věčné výhry

Noc kostelů v královéhradecké diecézi

Královéhradecká diecéze se připojuje k Noci kostelů druhým rokem. V roce 2010 se přihlásilo 40 kostelů, v letošním roce je jich přihlášeno 120. Z toho je asi čtvrtina kostelů nekatolických. Akce je určena široké veřejnosti, všem lidem dobré vůle, především těm, kteří nenavštěvují pravidelně bohoslužby, ale zapojení do ní jsou všichni, kteří touží prezentovat kostel jako místo a prostor, který je naplněn životem i v dnešní době, jež si dává přívlastek sekularizovaná. Farnosti nabízejí prohlídku kostela, zvou na duchovní koncert, odbornou historickou přednášku, výstavku ze života farnosti, ale i nenásilně uvádějí zájemce do duchovní zkušenosti, modlitby, spirituality. Otec arcibiskup Dominik ve svých projevech často připomíná otevřenost Církve pro všechny lidi. Nejedná se v žádném případě o nějaký „laciný vý-

prodej“ nebo populismus, ale o dělení se o poklad, jímž jsme obdarováni v životě s Bohem v Církvi.

Letos připravilo Národní centrum pro rodinu se souhlasem České biskupské konference pro návštěvníky Noci kostelů zvláštní leták. Je uveden otázkou: „Kdy jste naposledy slyšeli díky?“ Děkuje všem, kterým dosud nikdo nepoděkoval za mnoho dobra, o které se snaží či snažili, a strádají nevděčností. O Noci kostelů dostanou do ruky leták, který vyjadřuje manželům díky za to, že jsou spolu, že jsou ochotni k oběti, že investují do své rodiny, že se starají o své blízké, že pracují a jsou obtíženi. V letáku je uvedeno, že pojem „děkovat“ vychází v němčině z výrazu „myslet“. Vděčnost dokáže projevit jen ten, kdo myslí. Tento leták, který věnuje pozornost rodině, v Hradci Králové zvláště vítáme. Naše město získalo za rok

2009 titul „Obec přátelská rodině“. Rok 2011 byl vyhlášen Rokem rodiny, a pro rodiny je v Hradci Králové připraveno letos mnoho kulturních, sportovních i společenských akcí.

Mottem letošní Noci kostelů je biblický verš: „Připomínám si noc co noc, jak jsem na struny hrával, v srdci přemítám a duch můj hloubá.“ (Ž 77,7) V temnotě noci nemusíme jen marně vzpomínat na to, co se již nevrátí, ale učit se věřit ve svítání, připomenout si, že Bůh na člověka nezapomněl. Těší nás ekumenický rozměr akce. V mnohých větších městech organizace Noci kostelů spojila dohromady pořadatele z více církví. Bude to jistě dobré svědectví pro všechny návštěvníky, kteří v pátek 27. května zavítají do kostelů či modliteben.

Mons. Josef Kajnek
světící biskup královéhradecký

Jak to vidí Johana Bronková

Víra prý zázraky nepotřebuje... a přece

Nic nedokáže přehlušit nesmírnou vznešenost liturgie, v níž se země dotýká nebes a nebe země – vždycky, a při beatifikační slavnosti ještě i novým způsobem. V člověku, který nám dosud uzavřený horizont překročil.

„Lazio bude jedním z regionů v neděli nejvíce zasaženým deštěm a přehánkami, ani Řím nebude mezi ránem a odpolednem ušetřen,“ tvrdil ještě v sobotu s odvoláním na meteorology italský deník *La Repubblica*. Ani ne tak v souvislosti s beatifikací jako s tradičním prvomájovým koncertem na Piazza San Giovanni. Bude pršet, těžké mraky nad sv. Petrem i sv. Janem, vyjasní se snad až v podvečer.

Co bude s desetitisíci lidí, kteří se nedali odradit předpovědí a přijíždějí, přestože pro ně v hotelech nezbyla místa? Skupiny proudící sobotním večerem k Vatikánu mluví hlavně polsky a španělsky. Ti druzí jsou většinou mládežníci, ve věku, kdy horká krev všechno vydrží, ale mezi Poláky jsou i malé děti a lidé o holi.

„Senti, abbiamo bisogno del tuo inglese,“ (potřebujeme tady tvoji angličtinu) pokřikuje do vysílačky italský policista, chvíli po té, co se před vstupem na již uzavřenou Via della Conciliazione utábořil neprodyšný chumel těch, kdo rozhodně nemínili opustit výhodné pozice s vyhlídkou na to, že nad rámem budou vpuštění dovnitř a po sedmisetmetrovém běhu dostanou místa na Svatopetrském náměstí. Náměstí pojme 85 tisíc lidí, vzhledem k půldruhému milionu účastníků se to podaří snad každému sedmáctému; ve skutečnosti ale ještě méně, vzhledem k místům vyhrazeným kněžím, vládním delegacím, postiženým – Bůh ví, komu ještě.

„Počkejte na mě, jdu na výzvědy,“ hlásí polský kněz v klerice své skupince, která se svižným tempem blíží k místům, odkud nebude na mnoho hodin úniku. V očích mají zvláštní odhodlání, rytmus modliteb doprovázejících jejich kroky má daleko k davovému šílenství. Ulice přiléhající k Vatikánu se postupně mění v ohromnou noclehárnu pod širým nebem. Kleriky a řeholní hábity, ale také

dětské kočárky, mladí i staří, oblečení slavnostně i do tělocvičny. A k tomu římská vlhkost a zatažená obloha.

Nespadla ani kapka deště. Hradby mraků valících se od Apenin se ráno zastavily na východě před Římem. Cáry oblačnosti vystřídal horký letní den. Když asi půl hodiny po zahájení slavnostní liturgie odezněla beatifikační formule, bylo nebe bez mráčku. Připravené deštníky posloužily jako slunečníky.

Přišli všichni. Na dohled mám černošky v pestrých úborech, skupinu univerzitní mládeže z Poznaně, vedle mě stojí několik členů francouzsko-španělské komunity, italská rodina, skupinka mladých Chorvatů s velkou vlajkou. Stáli, leželi, klečeli... dokonce i do větví olivovníků doplňujících rytmus kandelábrů na Via della Conciliazione vylezli dnešní Zacheové.

Příznávám se ke skepsi, tak typické pro náš národ. Dny příprav nepůsobily povzbudivě. Tisíce kýčovitých suvenýrů, plakátovitě banální výzdoba Svatopetrského náměstí a konec konců i hlasy těch, kdo se snažili o příliš prvoplánový svatý obrázek Jana Pavla II., to vše vyvolávalo smíšené pocity. To všechno nyní ustupuje projasněnému obrazu papeže, o jehož svatosti tady nikdo nepochybuje. Jeho „Nebojte se“ stojí i na reflexních

vestách pořádkové služby a vzhledem ke kontextu to nepůsobí přepjatě.

Čte se stejné evangelium, jaké znělo při první návštěvě Jana Pavla v Československu v roce 1990, právě na tato slova kázal v Praze na Letné. Stejná perikopa se četla v neděli po jeho smrti. Kristus vchází zavřenými dveřmi. A náhle bylo jasné, že všechno je jinak, že nic nedokáže přehlušit nesmírnou vznešenost liturgie, ve které se země dotýká nebes a nebe země – vždycky, a při beatifikační slavnosti ještě i novým způsobem. V člověku, který nám dosud uzavřený horizont překročil. A Kristus přicházel zavřenými dveřmi a stával se hmatatelným znovu v jeho tváři a ve všem, co svatého kdy učinil. A tahle záplava dobra se nás zmocňovala – a proto se nebojím říct, že šlo o slavnost nebývalou. Od malých gest prosté lidské vzájemnosti, přes slzy dojetí až po nečekanou proměnu oblohy nad Svatopetrským náměstím.

V závěru bohoslužby se na blankytu objevily bílé mráčky, které jsem už někde viděla.... ano, bylo to na těch suvenýrech, na které je lépe se nekoukat. Když mi tohle došlo, zalil mě definitivně papežův blažený úsměv.

Johana Bronková, Ph.D.
historička umění
Radio Vaticana

RC MONITOR SI MŮŽETE OBJEDNAT NA ADRESE:

Res Claritatis, Hlubočeská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz.

Jméno a příjmení:

Ulice:

Obec:

PSČ:

E-mail:

Počet výtisků:

Náklady na tisk a distribuci jednoho čísla jsou přibližně 20 Kč, což za rok činí 440 Kč. Periodikum je distribuováno zdarma a jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům. Všem dárcům Pán Bůh zaplat.

Letem světem

Česká církev oslavila významný den. Přivítala **nového královéhradeckého biskupa Mons. Jana Vokála**. Osobnost nového pastýře ilustruje jeho biskupský znak, který má dva symboly odvozené od dvou světců: havajskou květinu apoštola malomocných svatého Damiana de Veuster a kříž se zvednutými rameny bl. Kateřiny Emmerichové, které doprovází iniciály Mariina jména. Znak dominuje holubice Ducha Svatého, podle patrocinia hradecké katedrály. Za své heslo Mons. Vokál zvolil mariánskou invokaci: *Sub tuum presidium*. Radujme se a modleme se za nového biskupa!

Světové agentury nedávno přinesly zprávu o tom, že dva návštěvníci muzea v Avignonu úmyslně poničili fotografii Andrese Serrana zobrazující krucifix ponořený v moči. **Arcibiskup Dominik Duka OP si v souvislosti s touto zprávou klade otázku po povaze současného umění.** Je možný i další pohled na ten (ne)blahý skutek (ne) kulturního (ne)obrazoborectví. Pohled z hlediska samotného dnešního pohledu na kulturu, tedy pohled nikoli zvenčí, ale zevnitř. A jde o pohled nezaujatý, neboť je pouhým metodickým stanoviskem, nikoli emocionálním postojem: Byla-li fotografie Kristus v moči uměním, je její zničení rovněž (konceptuálním) uměním nejvyšší kategorie. Škoda nevznikla, pouze bylo jedno

umělecké dílo přetvořeno v jiné. Nebyla-li uměním, není jí žádná škoda. Avignonský biskup Jean-Pierre Cattenoz se v této souvislosti ptá: „Jak je možné načúrat do sklenice s krucifixem a označit to za umělecké dílo?“

Připomněli jsme si **66. výročí konce druhé světové války**. Den před oficiálním datem německé kapitulace, 7. května 1945,

Koláž: mimi

se odehrál nejtěžší den povstání v hlavním městě Praze. Okolo deváté hodiny začal ve směrech Kobylisy – Trojský most, Vysočany – Karlín, Hrdlořezy – Žižkov a Pankrác – Michle útok německých mimopražských sil, které brutálně využívaly rukojmí z řad českého civilního obyvatelstva jako živých štítů před postupujícími obrněnými vozidly. **Jak daleko se vám zdá 66 let?** „Pamatuji se, jak úžasně jsem se cítil, když o mně kdosi v dětství řekl, že už jsem rozumný chlapec. Být rozumný znamenalo

pro mne skoro totéž jako být už dospělý. Teprve daleko později jsem zjistil, že rozumnost je vlastnost, která mnohým dospělým chybí,“ napsal P. Petr Piřha.

Ve Vatikánu proběhl koncert pro papeže. Italský prezident Giorgio Napolitano jej věnoval Benediktu XVI. k narozeninám a výročí pontifikátu. V aule Pavla VI. vystoupil orchestr a sbor Římské opery se sólisty. Na programu byla díla Vivaldiho a Rossiniho. V závěrečné promluvě na poděkování Svatý otec navázal na téma jedné ze skladeb, totiž vyznání víry. Benedikt XVI. poukázal na mnohoznačnost slova „věřím“. „Když je ovšem (tj. slovo „věřím“) vyslovuji ve vyznání víry, nabývá hlubšího významu. Je důvěřivým potvrzením skutečného významu té skutečnosti, která je oporou pro nás i pro svět. Znamená to přijmout tento smysl jako pevný základ, na který se můžeme bez obav spolehnout. Znamená to vědět, že základ všeho, i nás samých, si nemůžeme dát sami, nýbrž můžeme ho jedině dostat. **V křesťanské víře neříkáme „věřím v něco“, ale „věřím v Někoho“, v Boha, který se zjevil v Ježíši, v NĚM spatřuji pravdivý smysl světa.** A tato víra angažuje celého člověka, který je na cestě k Němu.“ Vykročme tedy ve víře do dalších dní.

-zd-

15. 5.	Ne	4. neděle velikonoční (Neděle Dobrého pastýře) Sk 2,14a.36–41, Žl 23, I Petr 2,20b–25, Jan 10,1–10	22. 5.	Ne	5. neděle velikonoční Sk 6,1–7, Žl 33, I Petr 2,4–9, Jan 14,1–12
16. 5.	Po	Svátek sv. Jana Nepomuckého, hlavního patrona Čech Řím 8,31b–39, Žl 69, Mt 10,17–22	23. 5.	Po	sv. Jan Křtitel de Rossi, kněz Sk 14,15–18, Žl 115, Jan 14,21–26
17. 5.	Út	sv. Paschal Baylon OFM, řeholník Sk 11,19–26, Žl 87, Jan 10,22–30	24. 5.	Út	sv. Vincent Lerinský, opat Sk 14,19–28, Žl 145, Jan 14,27–31a
18. 5.	St	sv. Jan I., papež Sk 12,24 – 13,5a, Žl 67, Jan 12,44–50	25. 5.	St	sv. Beda Ctihodný, sv. Řehoř VII., sv. Marie Magdaléna de Pazzi Sk 15,1–6, Žl 122, Jan 15,1–8
19. 5.	Čt	sv. Petr Celestýn, papež Sk 13,13–25, Žl 89, Jan 13,16–20	26. 5.	Čt	Památka sv. Filipa Neriho, kněz Sk 15,7–21, Žl 96, Jan 15,9–11
20. 5.	Pá	sv. Klement M. Hofbauer, sv. Bernardin Sienský Sk 13,26–33, Žl 2, Jan 14,1–6	27. 5.	Pá	sv. Augustin z Canterbury, biskup Sk 15,22–31, Žl 57, Jan 15,12–17
21. 5.	So	sv. Ondřej Bobola SJ, kněz Sk 13,44–52, Žl 98, Jan 14,7–14	28. 5.	So	sv. Emil, mučedník Sk 16,1–10, Žl 100, Jan 15,18–21

Res Claritatis MONITOR – publicistický třináctideník vydávaný o. s. Res Claritatis pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické Církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz, číslo účtu: 2400089111/2010. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Výkonný redaktor: Mgr. Dagmar Kopecká. Redakční rada: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, Bc. Mária Pešeková, fr. Cyprián Suchánek OP, Mgr. Radim Ucháč, Mgr. Ondřej Vaněček. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského čj.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.

